

[Ministeren for kulturelle anliggender]

borgerrepræsentationen, formentlig omkring den 1. april.

Jeg kunne for så vidt indskrænke mig her til. Hvad jeg har sagt, betyder, at der ikke skulle blive behov for at give folketinget et bredere beslutningsgrundlag, når der skal tages endelig stilling til Det kgl. Teaters fremtid – vel at mærke hvis projektkonkurrencens resultater giver et tilfredsstillende grundlag at arbejde videre på, når det gælder en samlet placering ved Kgs. Nytorv. Det ved vi til efteråret. Men jeg vil gerne sige nogle enkelte ting.

Der er klare fordele forbundet med at holde de tre kunstarter sammen, og dermed er også sagt: på Kgs. Nytorv. Selv om det for så vidt er overflødigt med det mandat, jeg har fra finansudvalgets flertal, også omfattende forespørgernes parti, vil jeg godt gå lidt ind i argumentationen.

Vi ved alle, at spørgsmålet om teatrets økonomi, at spørgsmålet om at opretholde de tre kunstarter, at spørgsmålet om at drive teatret med størst mulig sparsommelighed siden 1849 har været centrale problemer for rigsdagen og for folketinget.

Ved at drive de tre kunstarter under fælles tag, men således, at én scene fortrinsvis anvendes til skuespil og én scene fortrinsvis til ballet og opera, opnår kunstarterne samme udfoldelsesmuligheder, som hvis de var adskilt i forskellige teaterhuse, og samtidig opnås der driftsmæssige fordele med hensyn til dekorations- og kostumeproduktionen. Ved at have værkstederne inden for det samlede kompleks undgås den ekstra plads til reparationsværksteder, som vil være nødvendig på adskilte teatre i hvert af disse, og samtidig undgås udgifter til transport mellem værksteder og teatre. Sceneteknisk vil en fælles drift af to scener og en intimszene være mere økonomisk, når scenerne udstyres med bag- eller sidscener.

Det er altså i både administrativ, produktionsmæssig og sceneteknisk henseende resourcebesparende, også i personalemæssig henseende, at drive de tre kunstarter under fælles tag.

Mulighederne for et samarbejde mellem kunstarterne i forestillinger, der kræver sådant samvirke, er større, når kunstarterne forbliver under samme tag. Der er ikke blot tale om »Elverhøj«. De, der måske erindrer Honeggers opera »Jeanne d'Arc på bålet«,

vil endnu huske Ingeborg Brams' og Poul Reichhardts kunstneriske indsats. Ingen anden opera i verden formåede, siger man, at give dette værk så stærk en udførelse som Det kgl. Teater.

Operaer og balletter har et andet opførelsesforløb end skuespil. Den enkelte opera og ballet kan af rent fysiske hensyn til kunstnerne ikke opføres aften efter aften. Til gengæld kan den holdes på repertoiret i en række sæsoner. »Jeanne d'Arc« fik 31 opførelser på 4 sæsoner. Det villé næppe have været muligt at engagere store skuespillere udefra til så spredt en optræden i en operaforestilling. Dette er kun ét eksempel, men noget tyder på, at det peger fremad.

Der synes netop nu at være strømninger i tiden, særlig i USA, som tyder på, at en ny dramatik, der dyrker samvirket mellem kunstarterne, er under udvikling. Til at dyrke en sådan dramatik vil Det kgl. Teater med bevarelse af de tre kunstarter stå særligt rustet.

Hertil kommer det ganske u håndgribelige og ubevislige, at en sammenholden af kunstarterne inden for samme hus for de enkelte skuespillere, sangere og dansere indeholder en mulighed for en berigelse af den kunstneriske udvikling af deres talent.

Når balletten – hvad der særlig slående kommer frem i Bournonvillerepertoiret – afslører en så stærk individuel mimisk kunst, et forhold, der også er blevet fremhævet i den internationale kritik af balletten, har dette efter manges skøn sin forklaring i, at ballettens kunstnere er vokset op i et teaterhus, hvor landets bedste skuespillere ofte arbejder, og hvor ballettens kunstnere såvel i forestillinger som ofte under prøvearbejdet har haft mulighed for at følge og studere skuespillet som kunstart. Hvad her er sagt om balletten, gælder i ikke ringe grad også operakoret og operaens solister.

Det er værd at understrege, at når samværet tilsyneladende har skabt så mange vanskeligheder, så skyldes det ikke, at kunstarterne har været samlet i én institution. Det skyldes først og fremmest pladsproblemerne. Kunstarterne har måttet kæmpe indbyrdes, i det første par århundreder om én scene, i de sidste tredive år om prøvelokaler. Det er disse helt grundlæggende bygningsmangler, vi nu kan rette.